KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.7.2021 r.
SWD(2021) 610 final/2

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/841 w odniesieniu do zakresu stosowania, uproszczenia przepisów dotyczących zgodności, określenia celów państw członkowskich na 2030 r. i zobowiązania do zbiorowego osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2035 r. w sektorze użytkowania gruntów, leśnictwa i rolnictwa oraz rozporządzenie (UE) 2018/1999 w odniesieniu do poprawy monitorowania, sprawozdawczości, śledzenia postępów i przeglądu

{COM(2021) 554 final} - {SEC(2021) 554 final} - {SWD(2021) 551 final} - {SWD(2021) 609 final}

Streszczenie oceny skutków (maks. 2 strony)

Ocena skutków przeglądu rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF)

A. Zasadność działań

Na czym polega problem i dlaczego jest to problem na szczeblu UE?

Główny problem polega na tym, że zdolność sektora LULUCF do usuwania CO_2 z atmosfery stale maleje: w latach 2013–2018 ta zdolność pochłaniania netto zmniejszyła się o jedną piątą. Główne powody to wzrost pozyskiwania drewna, ciągłe emisje z gleb organicznych oraz brak zachęt. Według prognoz Komisji odwrócenie tej tendencji w następnym dziesięcioleciu jest możliwe, ale obecne ramy regulacyjne nie zapewniają wystarczających zachęt. Inne problemy to brak zintegrowanych ram polityki umożliwiających zwiększenie synergii w sektorze gruntów (rolnictwo i LULUCF), złożoność zasad rozliczania w sektorze LULUCF oraz braki jakościowe w systemach monitorowania i sprawozdawczości.

Co należy osiągnąć?

Głównym celem polityki jest osiągnięcie neutralności klimatycznej w sektorze gruntów do 2035 r. (tj. równowaga emisji i pochłaniania z sektora LULUCF i rolnictwa); inne cele obejmują: opracowanie sprawiedliwych, elastycznych i zintegrowanych ram polityki, uproszczenie wdrażania oraz poprawę monitorowania i sprawozdawczości.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE (zasada pomocniczości)?

Zmiana klimatu jest problemem transgranicznym, w przypadku którego skoordynowane działania UE uzupełniają i skutecznie wzmacniają działania krajowe i lokalne. Skoordynowane działania pozwalają na osiągnięcie ambitnych unijnych celów, przy jednoczesnym uznaniu zróżnicowanych możliwości działania w poszczególnych państwach członkowskich i osiągnięciu większej efektywności kosztowej dzięki odpowiednim mechanizmom elastyczności wykorzystywanym między państwami członkowskimi i w powiązaniu z innymi przepisami sektorowymi (rozporządzenie w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego - rozporządzenie ESR).

B. Rozwiązania

Jakie są różne warianty działań służących osiągnięciu celów? Czy wskazano preferowany wariant? Jeżeli nie, dlaczego?

Wariant 1 ustanawia bardziej ambitny, lecz uproszczony cel w zakresie pochłaniania dla sektora LULUCF w każdym państwie członkowskim. Wariant 2 łączy uproszczone cele w zakresie LULUCF z bardziej atrakcyjnymi zachętami do zwiększenia pochłaniania przez sektor LULUCF w ramach mechanizmu elastyczności zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego. W wariancie 3 zaproponowano proces planowania i wiążące cele na rzecz neutralnego dla klimatu sektora gruntów (LULUCF i rolnictwo) w 2035 r.

Preferowanym wariantem jest połączenie uproszczonych i ambitniejszych krajowych celów LULUCF na 2030 r. (jak w wariancie 1.2 lub w wariancie 2, w zależności od poziomu celów ESR) z ogólnounijnym celem neutralności klimatycznej gruntów w 2035 r. Wariant ten obejmuje również proces planowania przeciwdziałania zmianie klimatu związanego z użytkowaniem gruntów, krajowe cele dotyczące gruntów na 2035 r., które zostaną ustalone na późniejszym etapie, oraz bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie

monitorowania i sprawozdawczości.

Jakie są opinie poszczególnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

45 % respondentów (głównie: środowiska akademickie, obywatele UE i organizacje pozarządowe) biorących udział w otwartych konsultacjach publicznych opowiedziało się za bardziej ambitnymi celami w zakresie LULUCF. Po drugie, 40 % respondentów, głównie z sektora prywatnego, preferowało zintegrowane cele dla sektora gruntów. Zwiększenie elastyczności w ramach ESR było najbardziej preferowanym wariantem wśród organów publicznych.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Obok neutralności klimatycznej w sektorze gruntów do 2035 r. bardziej ambitne cele w zakresie LULUCF przyniosą wyraźne korzyści środowiskowe, jak dodatkowe korzyści w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, ochrony różnorodności biologicznej i rozwoju biogospodarki oraz zachęty dla nowych modeli biznesowych (uprawa sprzyjająca pochłanianiu dwutlenku węgla przez glebę), które wygenerują dodatkowe dochody dla zarządców gruntów. Zintegrowany proces planowania dla sektora gruntów oraz ulepszone systemy monitorowania i sprawozdawczości zapewnią skuteczniejsze kształtowanie polityki i jej realizację.

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Zgodnie z modelowaniem Komisji (scenariusz strategiczny, zwany również scenariuszem MIX) najbardziej ambitny cel LULUCF przewidziany w ocenie skutków (-310 Mt ekwiwalentu CO_2 w 2030 r.) można osiągnąć przy niewielkiej cenie emisji nieprzekraczającej 10 EUR za tonę CO_2.

Jakie są skutki dla MŚP i konkurencyjności?

Inicjatywa ta nie wpłynie bezpośrednio na MŚP w sektorze gruntów (tj. brak jest bezpośrednich wymogów w zakresie sprawozdawczości na poziomie poszczególnych zarządców gruntów). Proponowane cele będą napędzać krajową politykę łagodzenia zmiany klimatu w sektorze gruntów, co może poprawić długoterminową konkurencyjność sektorów biogospodarki (np. bardziej zrównoważone zaopatrzenie w żywność, paszę i biomasę oraz zwiększenie odporności na zmianę klimatu).

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Uproszczenie przepisów dotyczących zgodności zmniejszy koszty regulacyjne. Usprawnienie systemów monitorowania i sprawozdawczości pociągnie za sobą pewne koszty, ale doprowadzi również do bardziej efektywnego wykorzystania już finansowanych i dostępnych zbiorów danych i technologii (np. teledetekcji) oraz do bardziej racjonalnego pod względem kosztów procesu podejmowania decyzji. Zintegrowane planowanie dla całego sektora gruntów może oprzeć się na istniejących krajowych planach w zakresie energii i klimatu, a w rezultacie doprowadzi do synergii z innymi strategiami politycznymi, np. z WPR, strategią „od pola do stołu”, strategią leśną i strategią ochrony różnorodności biologicznej. Wpływ na budżety krajowe wynikałby również z handlu jednostkami emisji w sektorze LULUCF, co mogłoby generować dochody dla tych państw członkowskich, które przekroczą swoje cele.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?
Proponowane cele są zgodne z możliwościami państw członkowskich w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i pochłaniania dwutlenku węgla oraz powinny zapewnić sprawiedliwy podział korzyści i wysiłków.
Proporcjonalność?
Preferowany wariant uznaje się za proporcjonalny do wyższego poziomu ambicji klimatycznych w ramach inicjatywy „Gotowi na 55” oraz celu neutralności klimatycznej w 2050 r.
D. Działania następcze
Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?
W prawodawstwie przewidziano regularne przeglądy. Będą one dostosowane do przeglądu innych przepisów, zawartych np. we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego.